

УДК 06.35.23.03

Костецький В.З., Дудкін П.Д.

Тернопільський національний технічний університет ім. Івана Пулюя

УПРАВЛІННЯ БРОКЕРСЬКИМ ОБСЛУГОВУВАННЯМ В ЛОГІСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ

Kostetskyi V., Dudkin P.

MANAGEMENT OF BROKERAGE SERVICES IN THE LOGISTICS BUSINESS

В умовах воєнного стану, практично всі види бізнесу зіткнулися з різного роду проблемами, яких раніше не було, або які не так сильно виявлялись. В кожного бізнесу гострота проблеми залежить від багатьох факторів. Бізнес, який знаходиться на неокупованих територіях стикається з наступними проблемами: різке зниження попиту, зниження платоспроможності існуючих клієнтів, зменшення клієнтської бази, зменшення оборотних коштів.

Поточна ситуація в країні є складно прогнозована і часто бізнес-процеси, які були напрацьовані протягом багатьох років вже не працюють або не дають запланованих результатів. Невизначеність вимагає перебудови бізнес-процесів, вимагає прийняття нових, деколи кардинальних рішень задля збереження і розвитку бізнесу.

Для кожного бізнесу дана ситуація є викликом, з яким раніше не доводилось стикатися. Збільшення вартості і обмеженість ресурсів, інфляція, відтік робочої сили - все це не дозволяє бізнесу працювати за старими правилами.

Логістичний бізнес не є виключенням в цій ситуації. Найбільшими актуальними проблемами в логістичному бізнесі є: зменшення кількості замовлень, зменшення платоспроможності клієнтів, зменшення цін на послуги, втрата клієнтів, різке подорожчання ресурсів, зменшення оборотних коштів.

Проблеми транспортної логістики, як однієї із ключових, досліджувались багатьма науковцями, зокрема деякі аспекти висвітлені авторами Аберніхіна І. Г., Валенюк Н. В., Суботіна Г. О [1], Аулін В. В. Голуб Д. В., Біліченко В. В., Замуренко А. С. [4] Але досліджень щодо створення брокерського напрямку у цій царині і визначення його ефективності в транспортному бізнесі досі практично немає.

Відтак, дослідження і аналіз існуючих бізнес-процесів в логістичному бізнесі, розробка рекомендацій щодо впровадження нових бізнес-процесів, з метою усунення і зменшення негативних факторів на діяльність підприємств в умовах кризи, актуалізуються з кожним днем. Необхідно пропонувати інноваційні рішення, які мають високий потенціал у покращенні діяльності бізнесу.

Логістичний бізнес в умовах кризи потребує системних змін задля продовження розвитку. Для середніх і великих підприємств актуальним є створення брокерського напрямку. Даний напрямок буде незвичним і інноваційним для тих бізнесів, які займаються лише одним видом діяльності, але це дозволить проводити діяльність спрямовану на посилення основних переваг фірм. Але, основне, це дасть можливість отримати крупних клієнтів і при потребі залучати сторонні організації для виконання контрактів. При цьому, буде забезпечено збереження рівня сервісу і не буде потреби в надмірних витратах на придбання основних засобів. Брокерський напрямок буде мати більше можливостей забезпечити поліпшення якості надання логістичного сервісу. А саме, завдяки можливості швидко реагувати на вимоги ринку, чи форс мажорні обставини, брокер буде спроможним залучити сторонні організації для виконання як крупних, так середніх і дрібних замовлень.

При використанні брокерського напрямку можна реалізовувати більш агресивну стратегію на розширення співпраці з існуючими клієнтами і залученні нових клієнтів. При цьому не потрібно буде робити великі інвестиції під певні проекти, і при потребі, використовувати підрядні організації. Збільшення кількості клієнтів збільшить і можливість

оптимізації маршрутів надання послуг, що призведе до збільшення прибутковості. А саме, найбільш прибуткові замовлення залишати основній компанії, а менш прибуткові, пропонувати стороннім організаціям.

При впровадженні брокерського напрямку також можна покращити стратегію логістичного аутсорсингу підприємства. Брокерський напрямок, як окрема дочірня компанія, буде дотримуватись цілі, місії і маркетингової стратегії головного підприємства. При цьому брокерський напрямок буде більш мобільний. Він не буде конкурувати за ресурси компанії, та зможе миттєво залучити ресурси сторонніх фірм задля забезпечення відмінного сервісу для клієнтів.

Основна мета брокерського напрямку буде у пошуку, залученні нових клієнтів, розширенні співпраці з існуючими клієнтами, збільшення рівня прибутковості основної організації. В той же час, брокерський напрямок під час різних ситуацій на ринку може забезпечувати різні потреби. При значному спаді на ринку, брокерський напрямок забезпечить завантаження основних ресурсів і зменшить кількість простоїв. При середньому ринку, брокерський напрямок забезпечить стабільне завантаження основних ресурсів за конкурентними цінами. При підйомі на ринку, брокерський напрямок дасть можливість отримувати значні прибутки по основній транспортній діяльності фірми і по брокерському напрямку.

Отже, логістичний бізнес потребує вирішення багатьох проблем в даний час. Створення брокерського напрямку може забезпечити логістичний бізнес більшою кількістю замовлень, більшим вибором замовлень, що забезпечить вищу рентабельність підприємства. Але даний напрямок вимагає здійснення багатьох витрат і активну роботу саме в суміжній сфері. Відповідно це передбачає витрати на створення напрямку на його розвиток. Ця діяльність потребує подальшого дослідження та інноваційних рішень задля визначення наступних показників діяльності підприємницьких структур: термін окупності нового напрямку в умовах невизначеності; збільшення рівня рентабельності основного логістичного напрямку; рівень синергічного ефекту в подальшому розвитку підприємства.

Список використаний джерел:

1. Аберніхіна І. Г., Валенюк Н. В., Суботіна Г. О. Підвищення рентабельності підприємства галузі автомобільних перевезень за напрямками комерційної діяльності. Наука та прогрес транспорту. Вісник Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна. 2018. № 2. С. 18-30.
2. Аналіз брокерського бізнесу в США. URL: <https://www.bazar.club/kak-stat-brokerom-v-ssha>
3. Аналіз вантажоперевезень в США. URL: <https://dispatch42.school/blog/cto-nuzno-znati-o-rinke-logistiki>
4. Аулін В. В., Голуб Д. В., Біліченко В. В., Замуренко А. С. Формування показників оцінки ефективності транспортного процесу перевезень. Вісник машинобудування та транспорту. Вінниця: ВНТУ, 2020. № 1(11). С. 4-10.